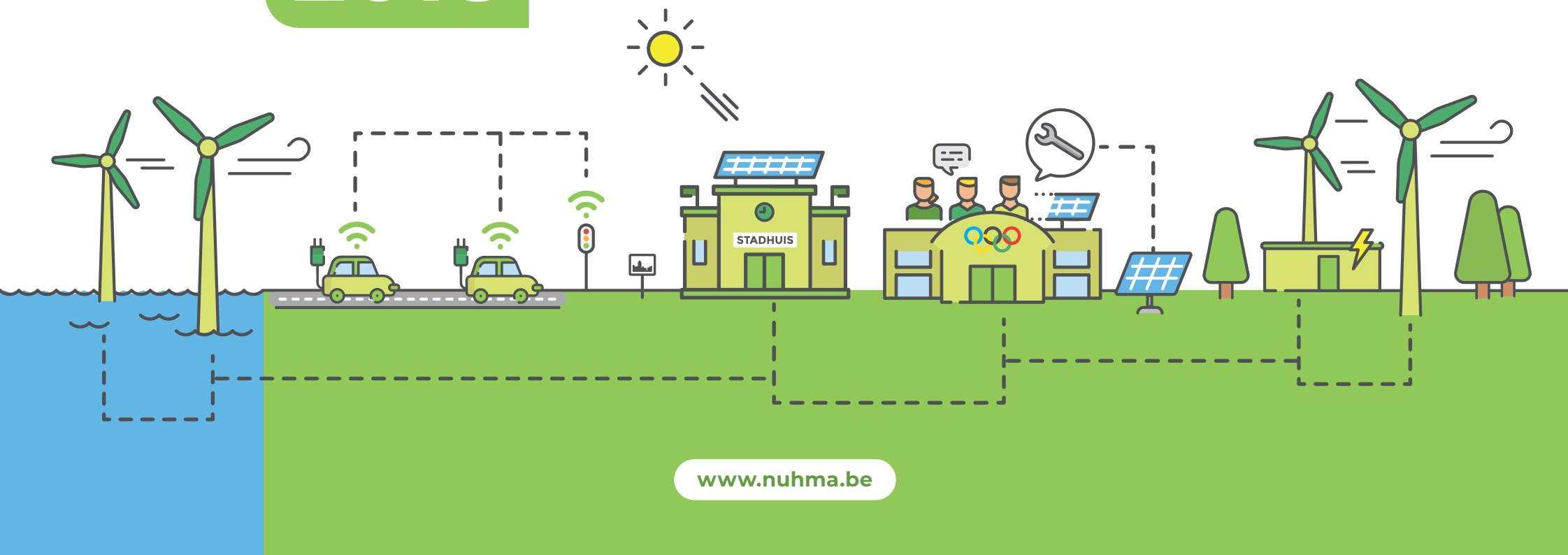
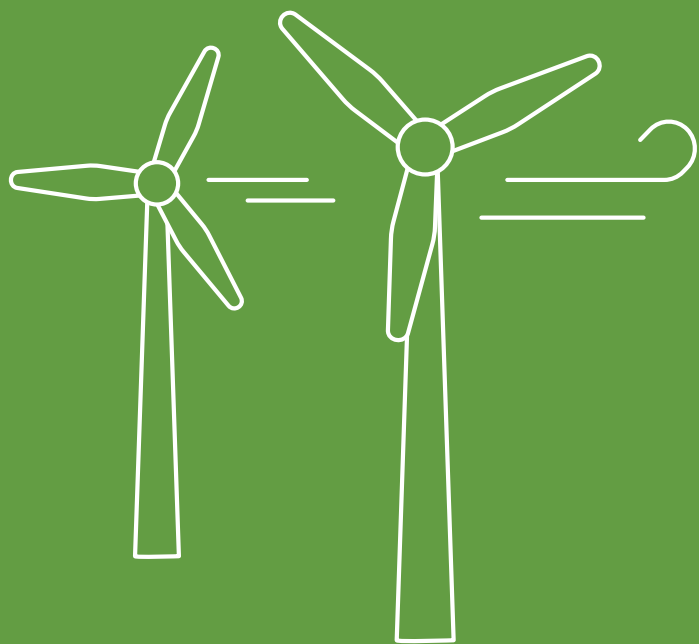

Nuhma

Jaarverslag

2018

Inhoudsopgave

- 4 Terugblik op 2018
- 5 Raad van bestuur
- 6 Jaarverslag van de raad van bestuur
- 12 Op weg naar een duurzame toekomst met Jeremy Rifkin als gids
- 14 Duurzame en slimme projecten op drie vlakken
- 16 Nuhma gaat smart met innovatieve diensten
- 20 ECO2050 brengt duurzame projecten tot bij de Belg
- 22 Participaties van Nuhma in hernieuwbare energie
- 24 Nuhma in cijfers en grafieken

Terugblik op 2018

Met dit jaarverslag blikken we terug op een energiek 2018. Nuhma heeft zeker niet stilgezeten, integendeel. In 2018 bouwden we onverstoord verder aan een duurzame en slimme toekomst voor Limburg. Die inspanningen leverden we op drie vlakken, namelijk via participaties in duurzame energie, de ondersteuning van innovatieve en slimme datatechnologie en de burgercoöperatieve ECO2050. Dit jaarverslag draait dan ook rond deze drie pijlers.

Tony Coonen

Voorzitter raad van bestuur Nuhma

Op vlak van onze participaties in hernieuwbare energie was de oplevering van het Rentel windpark eind vorig jaar een toppunt. Daarnaast was de financial close van het offshore windpark SeaMade het startschot voor 58 extra windturbines op zee, die in de toekomst zo'n 458.000 Belgische gezinnen van energie zullen voorzien. Niet enkel op zee, maar ook op het vasteland werkten we in 2018 mee aan de energieproductie van de toekomst. Zo legden we de eerste stenen voor de nieuwe biostoomcentrale in Beringen, startten we met de uitwerking van de participatie in zonnedaken en ondersteunden we tien nieuwe windturbines in Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Daarnaast lanceerden we met s-Lim de ambitie om Limburg om te dopen tot de eerste 'smart region' van België. In 2018 gingen we op dat vlak met rasse schreden vooruit, onder meer door het aanbod van een dynamisch verkeersmanagementsysteem en de uitwerking van pilootprojecten. Met deze 's-Limme' inspanningen brengen we gemeenten, burgers en bedrijven dicht bij elkaar.

Bovendien waren we in 2018 achter de schermen hard aan het werk om onze burgercoöperatieve verder uit te werken. Met ECO2050 krijgen burgers

in de toekomst de kans om mee te investeren in hernieuwbare energieprojecten.

Nuhma wil op termijn alle Belgen betrekken in deze burgercoöperatieve, zodat de bijdrage aan en de ontwikkeling van een hernieuwbare toekomst van onderuit voortgestuwd worden.

2018 was een jaar van vooruitgang, maar ook van stabiliteit.

Zo vindt u in dit jaarverslag een transparant overzicht van onze investeringen, die zich ook in 2018 op het gebied van hernieuwbare energie en innoverende datatechnologieën situeerden.

Met de groei van ECO2050, s-Lim en haar participaties hoopt Nuhma bij te dragen aan een duurzame toekomst voor en door de Limburger. 2018 stond in het teken van deze ambitie. Maar ook de komende jaren verbindt Nuhma zich ertoe deze drie pijlers verder te verruimen en te ontwikkelen.

Wij wensen u veel leesplezier!

Raad van bestuur

Tony Coonen
voorzitter

André Vautmans
ondervoorzitter

Frieda Brepoels

Thierry de Grunne

Marc Vandeput

Marc Roppe

Mark Vanleeuw

Peter Vanvelthoven

Jaarverslag van de raad van bestuur

Aan de gewone algemene vergadering van aandeelhouders

Met het oog op de goedkeuring van de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar dat afsloot op 31 december 2018, hebben wij het genoegen overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen verslag uit te brengen over de geconsolideerde activiteit van onze vennootschap, gedurende het boekjaar afgesloten op 31 december 2018. We hebben de eer de geconsolideerde jaarrekening betreffende het afgelopen boekjaar aan uw goedkeuring voor te leggen.

Voorafgaandelijk aan de resultaten van het boekjaar en de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap geconfronteerd wordt, wordt hierna eerst in detail ingegaan op een meer algemene duiding over de ontwikkeling van het bedrijf.

1. Commentaar op de jaarrekening

a. Algemene commentaar

Als Limburgs klimaatbedrijf draagt Nuhma via haar participaties in **hernieuwbare energie** bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen die de steden en gemeenten van Limburg onderschreven bij de ondertekening van het Covenant of Mayors. Deze inspanningen vormen een belangrijke bijdrage in de energietransitie die ondertussen ook op Europees niveau werd vastgelegd. De energietransitie betekent de overgang van energie uit fossiele brandstoffen naar duurzame energie. De participaties van Nuhma dragen bij aan de

duurzame energievoorziening en blijven zich met een gezonde groei verder ontwikkelen:

- Op het vasteland verschenen 10 nieuwe windmolens gebouwd door Aspiravi Holding, met als dochterondernemingen onder andere Limburg Win(d)t en Vleemo. In totaal is Nuhma via de Aspiravi-groep betrokken bij 186 **windmolens** op land in België.
- Nuhma investeert tevens in **offshore windparken** in de Noordzee. C-Power en Northwind zijn succesvolle operationele offshore windparken.

In september 2018 voltooide Rentel de bouw van 42 nieuwe windturbines in de Noordzee; deze produceren samen groene stroom voor 300.000 gezinnen. In december bereikte Seamade haar financial close. De komende jaren wordt gebouwd aan 58 bijkomende windmolens in de Noordzee die vanaf 2020 energie zullen leveren aan zo'n 485.000 gezinnen.

- **Internationaal** is Nuhma ook aanwezig via onrechtstreekse participaties in windparken in Curaçao en in onderzoek naar getijdenenergie voor de Schotse kust.

- Voorts houdt Nuhma directe en indirecte participaties aan in de sector van **biomassa** en **compostering**, met name in A&S Energie, A&U Energie en Bionerga. Laatstgenoemde bouwt in Beringen een nieuwe biomassacentrale. Deze zal vanaf 2020 jaarlijks 200.000 ton niet-recycleerbare biomassa (huishoudelijk afval) verwerken tot warmte en elektriciteit. Het lopende vergunningsrisico van de nieuwe centrale wordt door Nuhma afgedekt zoals beschreven in de toelichting van de jaarrekening. A&U betreft ook een nieuwe biomassa-installatie in aanbouw in Wielsbeke. Deze zal niet-recycleerbaar houtafval omzetten in warmte en elektriciteit.
- Ten slotte zijn er de deelnames in het **transport** van energie, met onrechtstreekse deelnames in Elia en Fluxys die respectievelijk instaan voor het hoogspanningsnet voor elektriciteit en het gasnetwerk.
- Nuhma volgt als actieve holding de ontwikkeling van haar participaties kort op. Ondanks dat 2018 een minder goed windjaar was, kunnen de vennootschappen goede resultaten voorleggen, mede dankzij volatiele energieprijzen. De verwachtingen voor 2019 zijn positief gezien de prijzen in grote mate werden vastgekleit.

De participaties waarvan hierboven sprake werden op het einde van het jaar ingebracht in een nieuw opgerichte subholding **Nuhma AC**. Nuhma AC heeft dus op haar beurt directe en indirecte participaties in wind onshore (in België en internationaal) en in de offshore windparken in de Noordzee, in biomassa en in (energie)transport.

De veelheid van participaties vindt haar oorsprong in de partnerships en projectfinanciering en heeft anderzijds als bijkomend voordeel een zekere risicospreiding. De voordelen van deze structuur zijn vele malen groter dan de veel gehoorde kritiek van “ingewikkeld en onvoldoende transparant”.

Nuhma draagt via haar overige participaties ook bij in de ontwikkeling van een ‘smart grid’ of slimme energienetten. Door de talrijke decentrale investeringen in groene energie softwarematig te koppelen, bouwt Nuhma langzaam maar zeker aan een virtuele energiecentrale (virtual power plant – VPP) waarvan de onderdelen met elkaar verbonden zijn door een smart grid.

- **Enervalis** zet in op de ontwikkeling van software die gebouwen slim laat omgaan met de energie die wordt opwekt uit bijvoorbeeld zonnepanelen en toepassingen die het elektriciteitsnet omvormen tot een slim netwerk of smart grid.
- **Senfal** is een Nederlands softwarehuis – ondertussen overgenomen door het Zweedse Vattenfall – met oplossingen rond predictie van energieverbruik en de prijzen op de energiemarkt. Hieraan koppelen ze de energie-inkoop, door delen van de vraag (die dit toelaten) te verschuiven naar momenten van lage energieprijzen.
- Kennisbedrijf **3E** levert consultancy diensten inzake hernieuwbare energie en energiebesparing. Daarnaast ontwikkelt en commercialiseert 3E software voor de monitoring, rapportering en optimalisatie van zonnepaneleninstallaties, windmolens en gebouwbeheerssystemen.

- **TeamWise** specialiseert zich in het ontwikkelen en aggregeren van verbruiks- en productie-installaties, om de energie beschikbaar te stellen als tertiaire reserve met dynamische profielen (R3DP) voor de netbeheerder Elia. Wanneer er onbalans heerst op de elektriciteitsmarkt kan Elia een beroep doen op deze reservecapaciteit.

Nuhma erkent tevens het belang van opslag van energie en nieuwe modaliteiten voor mobiliteit.

- Hierin kadert de deelname van Nuhma in **Campus EnergyVille** in Genk. Hier wordt o.a. onderzoek gevoerd naar toepassingen voor de opslag van energie in batterijen.
- Bionerga voert een studie uit met betrekking tot de opslag van energie via waterstof en de mogelijkheden om het vervoer van afval te laten gebeuren met vrachtwagens die rijden op waterstof. Deze studie werd ondersteund met middelen vanuit SALK en gebeurde in samenwerking met POM Limburg.

Ten slotte wil Nuhma haar aandeelhouders – de gemeenten – ondersteunen met diensten en in de ontwikkeling naar smart cities. **Van smart grid naar smart city!**

- Hiertoe heeft Nuhma een deelname in **s-Lim cvba**. Zij verenigt de Limburgse gemeenten om via samenwerking de regio te laten uitgroeien tot een smart region. Uitgaande van de noden van zowel landelijke als stedelijke besturen, fungeert s-Lim als aankoopcentrale voor technologische en softwarematige toepassingen om zo de welvaart, het welzijn en de levenskwaliteit van de burgers te bevorderen.

- Samen met Ciral-Schaubroeck investeert Nuhma in **Green Valley Belgium**, een softwarehuis dat software voor openbare besturen ontwikkelt en commercialiseert.
- Via de vennootschap **Nuhmeris** worden operationele investeringen uitgevoerd in de volgende domeinen:
 - **Software** ter ondersteuning van de evolutie naar slimme steden, zoals een platform en veilige opslag van data. Door deze centraal te voorzien voor de Limburgse gemeenten ontstaat de nodige schaalgrootte en leidt dit tot aanzienlijke kostenbesparingen.
 - Daarnaast biedt Nuhmeris **noodstroom-aggregaten** aan voor de gemeenten. Zo kan er voorzien worden in energie wanneer er een stroompanne plaatsvindt of bij stroomschaarste wanneer een afschakelplan in werking wordt gesteld. Tevens worden een aantal generators ingezet als tertiaire reserve voor Elia via TeamWise.

- Via Nuhmeris worden ook een aantal projecten met betrekking tot **hernieuwbare energie** uitgevoerd, zoals de ontwikkeling van een PV-installatie in Beringen, deelname aan een onderzoek met betrekking tot geothermie en een proof of concept zonnedakendelen.
- Tot slot heeft Nuhmeris een **industrie-terrein en een gebouw** in Beringen in portefeuille. Voorlopig worden hieruit huuropbrengsten gerealiseerd. Het terrein werd aangekocht met het oog op de ontwikkeling van een energiehuis op de site. Bedrijven met warmte-behoevende processen kunnen zich hier vestigen en aansluiten op het proces van Biostoom Beringen, waarbij groene warmte wordt opgewekt.

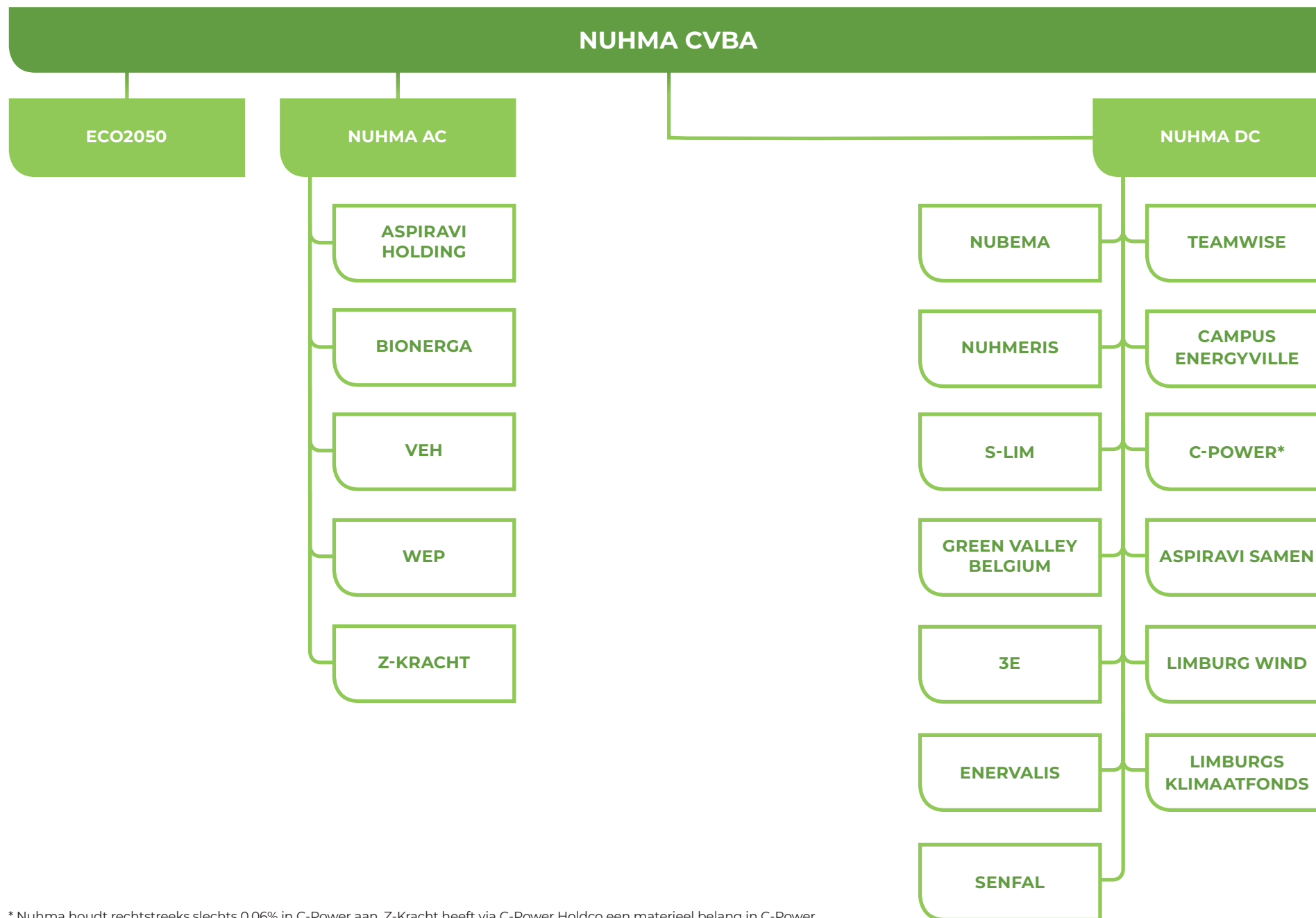
Het geheel van deze participaties valt onder de noemer dienstencentrum (**Nuhma DC**) en betracht in hoofdzaak functionele oplossingen met een hogere toegevoegde waarde of efficiëntie voor de aandeelhouders. Deze participaties zullen in de loop van 2019 ingebracht worden in de subholding Nuhma DC.

In de loop van 2018 heeft Nuhma haar deelname in twee participaties verkocht: De Buren en CPE.

In het voorbije jaar werden volgende vennootschappen opgericht door Nuhma:

- ECO2050 cvba;
- Nuhma AC nv;
- Nuhma DC nv.

Via de coöperatieve vennootschap **ECO2050** wil Nuhma burgers de kans geven om mee te investeren in haar hernieuwbare energieprojecten en op die manier de interesse, kennis en betrokkenheid voor hernieuwbare energieprojecten verhogen. Om de activiteiten van Nuhma ook structureel op te delen in twee werkingsgebieden werden de participaties met betrekking tot hernieuwbare energie ingebracht in Nuhma AC (Asset Company). In een volgende fase zullen de participaties gericht op slimme diensten ingebracht worden in Nuhma DC (Dienstencentrum).

* Nuhma houdt rechtstreeks slechts 0,06% in C-Power aan, Z-Kracht heeft via C-Power Holdco een materieel belang in C-Power.

Per 28 december 2018 werd het kapitaal van Nuhma AC verhoogd met 304.781.500 euro door een inbreng in geld ten belope van 527,35 euro en aanvullend door een inbreng in natura namens Nuhma cvba van:

- verscheidene schuldvorderingen op Aspiravi Holding NV, Aspiravi Offshore NV en Z-Kracht NV ten belope van 30,9 miljoen euro;
- 33.480 aandelen categorie B van de vennootschap Bionerga NV;
- 7.146 aandelen categorie A van de vennootschap Aspiravi Holding NV;
- 5.001 aandelen categorie A van de vennootschap Z-Kracht NV;
- 192 aandelen van de vennootschap VEH CVBA;
- 6.001 aandelen van de vennootschap WEP NV.

Conform de statutenwijziging van Nuhma in 2017 waarbij de vennootschapsvorm werd gewijzigd van een naamloze vennootschap (nv) naar een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba) zullen de aandeelhouders van Nuhma – 41 Limburgse gemeenten en Laakdal – vanaf 2019 (gedeeltelijk) uit het variabel kapitaal van Nuhma kunnen treden.

Actuele informatie inzake de participaties kan steeds op de website gevonden worden (www.nuhma.be).

b. Toelichting bij de cijfers en het resultaat van de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2018

Nuhma is een actieve holding of houdstermaatschappij. De vennootschappen

waarin wordt geparticipeerd en waaraan desgevallend leningen worden verstrekt, worden van nabij opgevolgd en begeleid. Dit gebeurt voornamelijk via deelname aan de raden van bestuur, werkgroepen, audit- en/of renumeratiecomités van de participaties.

De geconsolideerde jaarrekening van Nuhma wordt in sterke mate gevoed door Bionerga, de enige operationele vennootschap die valt onder de integrale consolidatiemethode. Het geconsolideerde resultaat vloeit voornamelijk voort uit het resultaat van Nuhma, gecorrigeerd voor de ontvangen dividenden van Aspiravi Holding, Bionerga en Z-Kracht, de positieve geconsolideerde resultaten van Bionerga en het aandeel van Nuhma in de winst van de volgende ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode werd toegepast: Aspiravi Holding en C-Power Holdco (onder Z-Kracht). De overige vennootschappen in de groep hebben slechts een beperkte impact op het resultaat.

Het geconsolideerd eigen vermogen na winstdeling bedraagt 384.635.972 euro. Dit eigen vermogen bestaat onder meer uit het opgevraagd kapitaal van de vennootschap voor een bedrag van 139.453.400 euro, herwaarderingsmeerwaarden ten bedrage van 53.234.129 euro, de geconsolideerde reserves voor een bedrag van 186.401.750 euro en ten slotte kapitaalsubsidies ter waarde van 5.546.694 euro.

Het geconsolideerd resultaat van het boekjaar bedraagt 14.412.249 euro. Het aandeel van derden

in het geconsolideerd resultaat bedraagt 4.009.677 euro en het aandeel van de groep in het resultaat bedraagt 10.402.572 euro.

Het geconsolideerd balanstotaal bedraagt 548.742.375 euro. De solvabiliteit van de groep (eigen vermogen / totaal vermogen) bedraagt 70,09%.

c. Voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap geconfronteerd wordt

In navolging van de wijzigingen in het GSC-beleid en de materiële schommelingen van de energieprijzen, blijft de raad van bestuur deze evoluties op de voet volgen. De raad van bestuur heeft de evaluatie gemaakt en is van mening dat er zich geen duurzame minderwaarde materialiseert op haar participaties.

Op technisch vlak zijn de vennootschappen in de groep uiteraard afhankelijk van het goed functioneren van hun installaties. Door preventief onderhoud en het aanleggen van de nodige voorzieningen voor grote onderhoudswerken, streeft men de grootst mogelijke continuïteit na van de operationele werking. Voor eventuele overige risico's en onzekerheden van de vennootschappen opgenomen in de consolidatie, verwijzen wij naar hun specifieke verslaggeving.

Nuhma is onderworpen aan de algemene ondernemingsrisico's dewelke eigen zijn aan een investeringsmaatschappij.

Wijzigingen in het wetgevend kader vormen voor Nuhma het grootste ondernemingsrisico. Uiteraard volgt de raad van bestuur de evoluties op de voet op; dit risico indachtig handelt de raad van bestuur ook steeds voorzichtig in zijn investeringsbeslissingen. Tevens wijst de raad erop dat de vennootschap geen kredieten heeft aangegaan om haar participaties te verwerven of te behouden.

2. Belangrijke gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Na het einde van het boekjaar afgesloten op 31/12/2018 hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan.

Voor eventuele belangrijke gebeurtenissen na het einde van het boekjaar, van de vennootschappen opgenomen in de consolidatie, verwijzen wij naar hun specifieke verslaggeving.

Deze gebeurtenissen beïnvloeden de jaarrekening voor het afgesloten boekjaar evenwel niet.

3. Omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk zouden kunnen beïnvloeden

Er hebben zich geen bijzondere omstandigheden voorgedaan die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk zouden kunnen beïnvloeden.

4. Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

Gedurende het afgelopen boekjaar werden er geen werkzaamheden verricht op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. Voor eventuele overige werkzaamheden in dit gebied, van de vennootschappen opgenomen in de consolidatie, verwijzen wij naar hun specifieke verslaggeving.

5. Gebruik van financiële instrumenten

De raad van bestuur bevestigt dat er door Nuhma gedurende het boekjaar afgesloten op 31/12/2018 geen financiële instrumenten werden gebruikt, in de zin van artikel 96,8° van het Wetboek van Vennootschappen.

De voornaamste financiële instrumenten van de vennootschap zijn banksaldo's en kortlopende bankdeposito's.

Er dient te worden opgemerkt dat de onderneming niet toestaat dat financiële instrumenten met speculatieve doeleinden worden verhandeld.

Daarnaast heeft Nuhma eveneens verschillende andere financiële activa zoals vorderingen, die rechtstreeks afkomstig zijn uit haar activiteiten.

Het interestrisico wordt centraal beheerd door het financieel departement in overeenstemming met

de doelstellingen en richtlijnen vastgelegd door de directie.

Het thesauriebeleid van Nuhma is erop gericht om een permanente toegang tot voldoende liquiditeit te verzekeren, evenals om eventuele interest- en wisselkoersrisico's op te volgen en te beperken.

6. Verantwoording aan de waarderingsregels

De waarderingsregels zoals eerder vastgelegd door het bestuursorgaan van Nuhma CVBA blijven ongewijzigd met uitzondering van de waardering van de financiële vaste activa. De waardering van de financiële vaste activa werd in overeenstemming gebracht met de statuten van de vennootschap. Minwaarden worden geboekt indien de aanschafwaarde van de participatie groter is dan het corresponderende eigen vermogen van de participatie.

7. Kwijting aan de bestuurders en de commissaris en slot-vergadering

Wij verzoeken u kennis te nemen van het verslag van de commissaris over de geconsolideerde jaarrekening met betrekking tot het boekjaar van 01/01/2018 tot en met 31/12/2018, en het ontwerp van de geconsolideerde jaarrekening goed te keuren. Tot slot verzoeken wij u kwijting te willen verlenen aan de bestuurders en de commissaris voor het uitoefenen van hun opdracht tijdens het voorbije boekjaar.

Gedaan op 8 mei 2019 te Hasselt

Op weg naar een duurzame toekomst met Jeremy Rifkin als gids

2018 was een jaar van transformatie. Zo richtten we twee aparte vennootschappen op om de activiteiten van Nuhma in onder te brengen en breidden we onze participaties in slimme diensten uit. Daarnaast werkten we verder aan onze burgercoöperatieve ECO2050. We bouwen met andere woorden met een heldere visie en een frisse strategie verder aan de evolutie van ons klimaatbedrijf. In deze evolutie vinden we in Jeremy Rifkin een betrouwbare gids.

Wie is Jeremy Rifkin?

Jeremy Rifkin (1945) is een Amerikaanse econoom, schrijver, public speaker, adviseur en activist. Hij schreef meer dan 20 boeken die bijna allemaal gaan over de impact van wetenschappelijke en technologische veranderingen op de economie, de maatschappij en het milieu. *The Zero Marginal Cost Society* (2014), *The Third Industrial Revolution* (2011) en *The Empathic Civilization* (2010) vormen zijn bekendste werken.

De naam Jeremy Rifkin zal bij velen een belletje doen rinkelen. Hij was immers al enkele keren te gast in Limburg en ter gelegenheid van de 10de verjaardag van Nuhma nam hij zelfs een filmpje voor ons op. Vandaag geldt hij nog steeds als een van onze belangrijkste inspiratiebronnen.

Rifkins bekendste theorie gaat over de 'derde industriële revolutie'. Volgens hem staan we aan de vooravond van het einde van de tweede industriële revolutie, die gebaseerd was op het succes van olie en andere fossiele brandstoffen. De derde industriële revolutie draait dan weer volledig rond distributieve energie. Zon, wind, water, getijden, afval (biomassa) en geothermie (hete kern van de aarde).

De vijf pijlers van Jeremy Rifkin

Rifkins strategie schuift vijf pijlers naar voren die ons helpen de overgang naar een duurzame toekomst te maken.

- **Transitie van grijze naar groene energieproductie**, waarbij we van fossiele naar hernieuwbare energiebronnen evolueren.
- **Omvorming van publieke gebouwen naar energiehubs**, waarbij (overheids)-gebouwen aan de hand van zonnepanelen of windmolens zelfvoorzienend worden en ook fungeren als energievoorzieners voor de lokale consument.
- **Energieopslag en kennisverankering**: de opgewekte groene energie moet immers ook ergens opgeslagen worden. Een onderwerp waar nog veel onderzoek naar moet gebeuren en dat Nuhma ook als een van de uitdagingen van de toekomst beschouwt.
- **Ontwikkeling van een smart grid**, dat instaat voor de energiedistributie en elke consument aanzet ook op te treden als energieproducent.
- **Verduurzaming van mobiliteit en transport**, waarbij we evolueren naar een volledig duurzaam wagenpark. Denk aan elektrische, hybride en brandstofcelvoertuigen.

Ludo Kelchtermans

Algemeen directeur van Nuhma

Nuhma in de voetsporen van Rifkin

Ook Nuhma draagt haar steentje bij aan een duurzame toekomst door het visionaire gedachtegoed van Rifkin voort te zetten. Al tijdens zijn bezoek in 2013 was hij enorm onder de indruk van de inspanningen die de provincie leverde (en nu nog steeds levert).

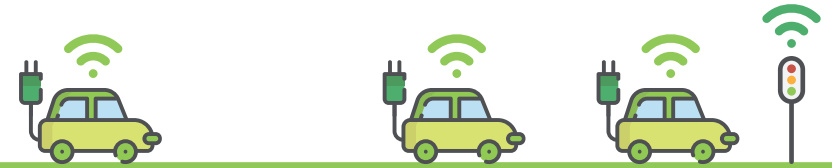
“Wat me in het bijzonder heeft getroffen, is dat jullie op vijf jaar tijd van nul procent hernieuwbare energie wat betreft elektriciteit naar 50 procent zijn gegaan. Dat is indrukwekkend. Hiermee staan jullie aan de top van de wereld. Als jullie de krachten bundelen, dan heeft de provincie veel potentie”, getuigde hij toen in Het Belang van Limburg.

Intussen zijn we meer dan vijf jaar verder en hebben we zeker niet stilgezeten. Binnen onze bedrijfs- en investeringsstrategie staan de vijf TIR-pijlers immers nog steeds centraal. Onze participaties in slimme datatechnologie en hernieuwbare energieproductie liggen dan ook in lijn met de doelstellingen van de third industrial revolution, namelijk een collectieve bijdrage aan een groenere maatschappij. En laat collectief nu juist het sleutelwoord zijn.

In 2019 stellen we met ECO2050 voor het eerst de investeringen van Nuhma open voor het brede publiek. Binnenkort zorgen we er met ECO2050 voor dat burgers geïnspireerd raken door hernieuwbare energieprojecten en de kans krijgen deze projecten ook zelf te ondersteunen. Die ondersteuning en investeringen zijn hoognodig. Samen moeten we ervoor zorgen dat we Limburg en de rest van de wereld verder op weg helpen naar een duurzame toekomst.

Duurzame en slimme projecten op drie vlakken

Nuhma boekte in 2018 vooruitgang op drie vlakken, namelijk de dataprojecten van s-Lim en innovatieve datatechnologieën, de verdere uitwerking van ECO2050 en natuurlijk haar stabiele participaties in hernieuwbare energie. We brengen deze verschillende verhalen tot uiting in drie pijlers en gaan verder in op Nuhma's belangrijkste mijlpalen van 2018.

Met s-Lim op weg naar Limburgse smart region

s-Lim cvba is een koepelproject dat gedragen wordt door Nuhma, Inter-Media en de 41 Limburgse gemeenten en Laakdal. Met s-Lim bouwen we Limburg uit tot een ware smart region, waarin innovatie en welzijn hand in hand gaan. Binnen dit project leggen we de nadruk op samenwerking, waarbij de noden en behoeften van zowel de grote Limburgse steden als de kleinere gemeenten aan bod komen.

Daarnaast ziet Nuhma in de toekomst de overheidsgebouwen, en later ook private gebouwen, als individuele energiecentrales.

Ze staan in de eerste plaats zelf in voor hun energiebehoefte en vormen op grotere schaal samen een virtuele energiecentrale of virtual power plant (VPP). Deze VPP's zijn met elkaar verbonden door een smart grid of slim netwerk. Nuhma ondersteunt deze netwerken door te investeren in vennootschappen die actief zijn in de domeinen smart grids, energiemonitoring en opslag van energie.

Mijlpalen in 2018

- De aanbesteding voor het slimme beheer van verkeer en mobiliteit
- De financiële ondersteuning van de succesvolle Synaptiq software, geproduceerd door de Brusselse onderneming 3E

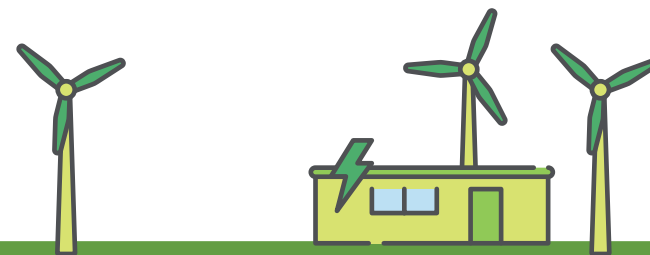
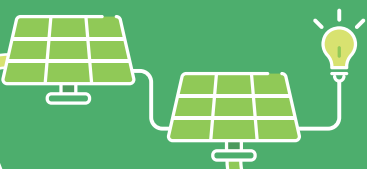
ECO2050 krijgt vorm

ECO2050 staat als burgercoöperatieve van Nuhma in de startblokken om burgers mee te laten investeren in de energietransitie. Burgers en bedrijven krijgen met deze coöperatieve vennootschap de kans om hun schouders onder een duurzamere toekomst te zetten. De aandelen die zij kopen, worden integraal geïnvesteerd in hernieuwbare energieprojecten. En de investeerder? Die deelt mee in het rendement en wordt betrokken bij allerlei activiteiten met betrekking tot duurzame projecten!

Met ECO2050 ondersteunt Nuhma een gedragen langetermijnvisie op duurzame ontwikkeling. Een klimaatneutrale regio is ons streefdoel, maar is uiteraard niet de eindmeet van ECO2050, integendeel. Met ECO2050 focussen we op de toekomst, want ook na het behalen van de klimaatdoelstellingen blijven we inzetten op gezamenlijke energieprojecten die burgers en hun omgeving met elkaar verbinden.

Mijlpalen in 2018

- De oprichting van de vennootschappen ECO2050, Nuhma AC en Nuhma DC
- De inbreng van participaties en vorderingen in Nuhma AC

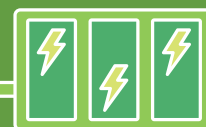

Participaties in duurzame energie op zee en land

Ook in 2018 bleef Nuhma investeren in participaties in hernieuwbare energie. Nuhma bezit verscheidene aandelen in onder meer Aspiravi, Otary en Bionerga, die stuk voor stuk bijdragen aan de verduurzaming van Limburg en België. We streven er immers naar om een klimaatneutrale regio te worden. Dankzij onder andere de stabiele participaties van Nuhma komt dit doel steeds dichterbij.

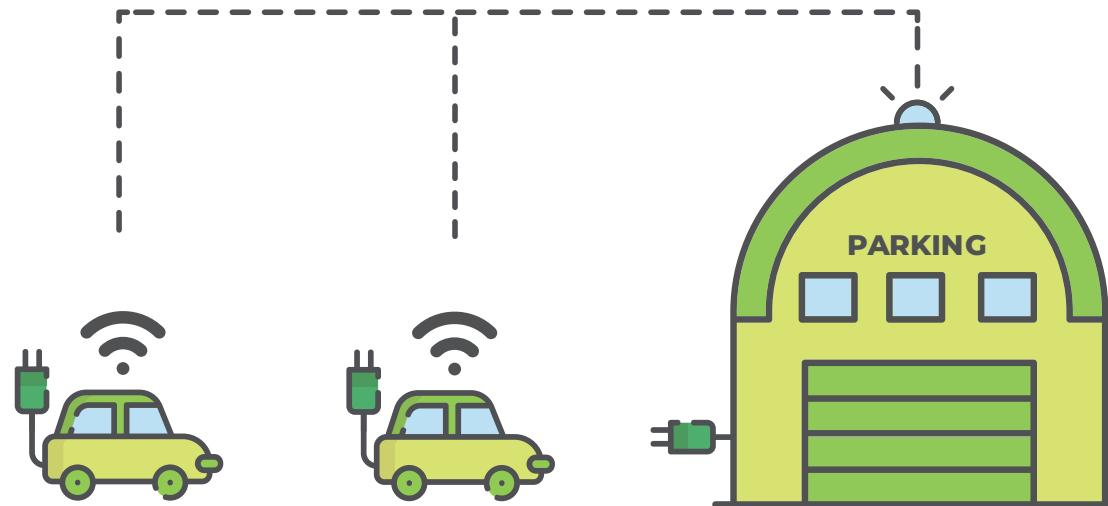
Mijlpalen in 2018

- De oplevering van het Rentel windpark
- De financial close van het SeaMade windpark
- De opening van het eerste biomassaplein van Limburg
- De start van de bouw van een biostoomcentrale in Beringen door Bionerga
- De start van de bouw van de nieuwe groene energiecentrale van A&U Energie
- De oplevering van in totaal 10 nieuwe windturbines in Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant

Nuhma gaat smart met innovatieve diensten

Nuhma investeert niet enkel in hernieuwbare energie, maar draagt ook haar steentje bij aan de Limburgse smart regio. In 2018 zette Nuhma onder andere in op s-Lim en verscheidene participaties in slimme datatechnologie. Hiernaast geven we de belangrijkste mijlpalen weer van 2018.

Nuhma brengt s-Limme expertise samen

S-Lim is een koepelproject dat wordt gedragen door Nuhma, Inter-Media en de Limburgse gemeenten. De steden en gemeenten slaan met dit project de handen in elkaar en werken samen aan de uitbouw van Limburg als de eerste smart region. Dat doen ze aan de hand van technologische innovatie en slimme datatechnologie. S-Lim focust op collectief en geïnterconnecteerd databeheer dat maatschappelijke antwoorden biedt op economische, sociale en technologische vraagstukken.

Nuhma brengt lokale energiehubs tot leven

In 2018 zette Nuhma verdere stappen in de omvorming van overheidsgebouwen tot lokale energiehubs. Publieke gebouwen worden voorzien van zonnepanelen en krijgen er zo een functie bij, namelijk als zelfvoorzienende energiecentrales. Dit project zal in 2019 de stap van theorie naar praktijk maken, met de eerste geplande zonnepanelen op het Huis van de Stad en de sporthal van de stedelijke basisschool in Lommel.

Drie projecten beten in 2018 de spits af

- Met het project 'slim verkeersmanagement' vinden automobilisten sneller hun weg naar vrije parkeerplaatsen en kunnen handelaars een snellere verkeersrotatie creëren op de parking voor hun deur. In Genk bevorderen de eerste led-schermen de lokale verkeersdoorstroming en een efficiëntere bereikbaarheid van de parkings.
- Op vlak van slimme cameratechnologie lanceerde s-Lim een eerste aanbesteding. De gunning en uitrol van het project zullen in 2019 plaatsvinden. In acht geïnteresseerde gemeenten werd in dit kader al een conceptstudie uitgevoerd.
- Ook rond digital signage, ofwel digitale informatieborden voor binnen- en buitengebruik, werkt s-Lim een aanbod uit voor de gemeenten. Vanaf 2019 verschijnen de eerste schermen in het straatbeeld.

Nuhma en Futureproofed slaan de handen in elkaar

In 2018 besloten Nuhma en Futureproofed om samen in zee te gaan. Dankzij deze samenwerking zorgt Nuhma ervoor dat de app FutureproofedCities - ontwikkeld door klimaatambassadeur Serge De Gheldere - toegankelijk is voor de 42 Limburgse gemeenten. De app helpt steden en gemeenten hun klimaatambities te concretiseren. Dit platform monitort de acties die de gemeenten ondernemen, vergroot het engagement van lokale burgers en zorgt voor intergemeentelijke samenwerking en kennisdeling.

FutureProofedCities faciliteert in eerste instantie de interne werking van de gemeenten en steden. Zo legt het de focus op maatregelen die CO₂-reductie, collectieve energierenovatie en hernieuwbare energieprojecten bevorderen. De app is ook transparant opgebouwd; de burger kan op elk moment volgen welke klimaatmaatregelen de gemeente al uitwerkte, hoever de buurtgemeenten staan met hun ambities en welke acties de inwoners zelf kunnen nemen.

Participaties in slimme datatechnologie en diensten

Nuhmeris: 100% Nuhma

Nuhmeris is een volbloed dochtervennootschap van Nuhma. Als dochtervennootschap volgt Nuhmeris daarom naadloos de filosofie van Nuhma, vooral op vlak van slimme datatechnologie. Nuhmeris ondersteunt, samen met Inter-Media, de operationele uitvoering van s-Lim en draagt zo bij aan een slimme Limburgse regio. Daarnaast ontwikkelt en ondersteunt Nuhmeris ook een aantal projecten op vlak van hernieuwbare energie, zoals een zonnepaneleninstallatie nabij Biostoom Beringen en het onderzoek naar het potentieel van geothermie in Noord-Limburg.

Campus EnergyVille staat voor innovatie

Campus EnergyVille, gelegen in Waterschei, is dé centrale hub voor technologische innovatie waar KU Leuven, UHasselt, imec en VITO hun wetenschappelijke krachten bundelen. Om energie-experts en wetenschappers de nodige groei ruimte te geven, werd in mei 2018 Campus EnergyVille 2 geopend. Deze nieuwe site stimuleert innovatief onderzoek op vlak van energieopwekking met zonnecellen, nieuwe technologieën voor energieopslag en intelligente zonnemodules.

Enervalis pioniert internationaal

Het jaar 2018 stond voor Enervalis in het teken van vernieuwing, met pilootprojecten voor de Nederlandse transmissienetbeheerder TenneT en internationale onderzoekssamenwerkingen voor het 'REnnovates'-project. REnnovates brengt renovatieconcepten van de toekomst, waarbij analytische datasystemen zorgen voor een energieneutrale renovatie van huizen en appartementen. Met deze pioniersprojecten draagt Enervalis bij aan de ontwikkeling van verschillende slimme diensten, vooral op vlak van efficiënt energiegebruik en -beheer.

3E veroverd de Indiase markt

De winst uit zonne-energie maximaliseren en de operationele kost tot een minimum beperken, dat is de missie van het Brusselse 3E. De SynaptiQ-software, die ondersteund wordt door Nuhma, brak in 2018 door op de Indiase windenergiemarkt. SynaptiQ laat toe om de hernieuwbare wind- en zonne-installaties in real time op te volgen. Sinds haar lancering is SynaptiQ al operationeel in onder andere Canada, Nederland en Noorwegen.

Senfal balanceert het energienet

Als het gaat over technologische vooruitgang op vlak van de energietransitie, dan is het Nederlandse

techbedrijf Senfal nooit ver te zoeken. In 2018 droeg de onderneming namelijk bij aan toegepast onderzoek naar softwarematige technologieën om het energienet op gebalanceerde wijze te beheren en te onderhouden.

TeaMWise: voor een evenwichtig energienet

'Balans' is een van de kernwoorden van TeaMWise. TeaMWise verlaagt de drempel tussen de particuliere energieproducent en de netbeheerders. TeaMWise zorgde er ook in 2018 voor dat decentrale reserve-energiestromen op een gestructureerde en evenwichtige wijze hun weg naar het hoogspanningsnet vonden.

Green Valley Belgium verenigt smart burgers en overheden

Green Valley Belgium zet in op de digitale transformatie van steden, onder andere met behulp van de 'Onze Stad'-applicatie. De app brengt burgers dichterbij hun omgeving door meer informatie te geven over onder andere wegenwerken en festiviteiten en een vlotter contact met de stadsdiensten te verzekeren. Momenteel gebruiken meer dan 7.000 handelaars en 300.000 burgers het communicatieplatform. Nuhma en Cipal-Schaubroeck zorgen voor het nodige groeikapitaal voor dit initiatief.

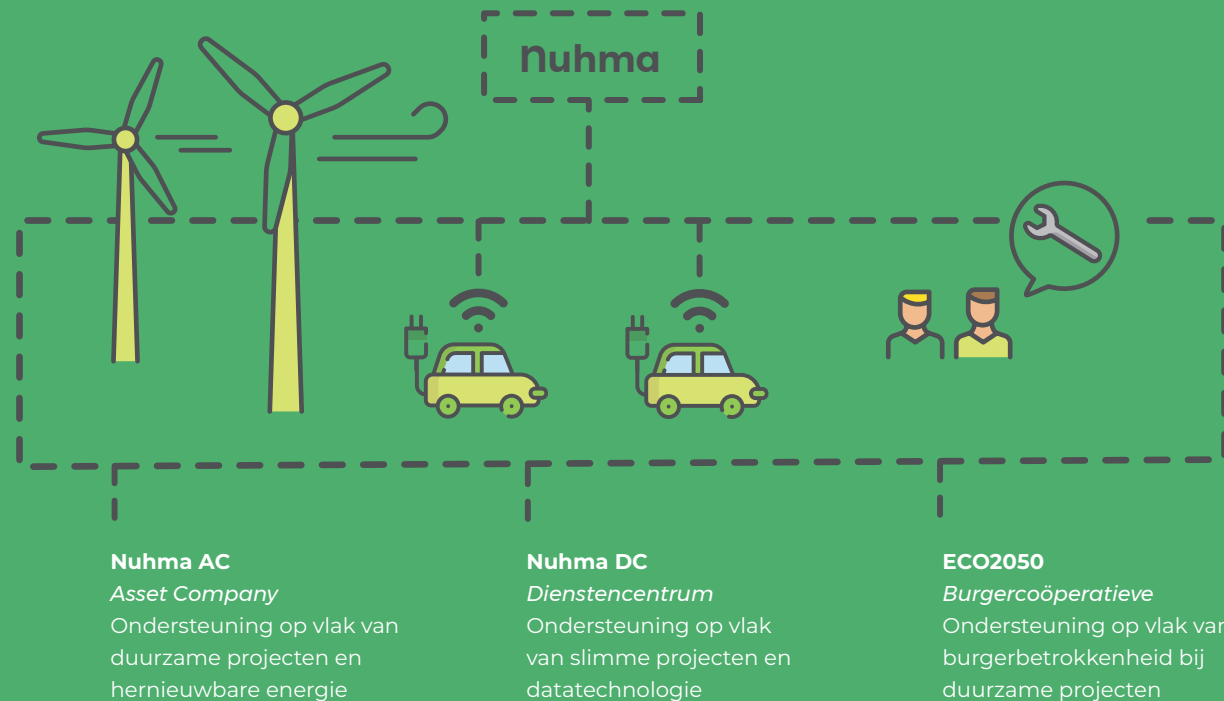

ECO2050 brengt duurzame projecten tot bij de Belg

Duurzame projecten zijn tot op de dag van vandaag voor velen nog steeds een 'ver-van-mijn-bedshow'. Hoewel windparken op land en op zee hun maatschappelijk nut meer dan dienen, wordt de burger nog steeds te weinig betrokken bij de energietransitie. Niet zo bij Nuhma, want met ECO2050 laten we de Belg een belangrijke rol spelen in de toekomstige investeringen in hernieuwbare energie.

Nuhma in drie vennootschappen

De uitwerking van de burgercoöperatieve ECO2050 ging in 2018 met rasse schreden vooruit. Zo richtte Nuhma drie nieuwe vennootschappen op, namelijk Nuhma AC, Nuhma DC en ECO2050 cvba. Deze vennootschappen bundelen elk één van de kernactiviteiten van Nuhma.

ECO2050 wakkert burgerparticipatie aan

'Burgercoöperatieve': de benaming alleen al laat weinig aan de verbeelding over. Met ECO2050 zetten we de deur open voor gedragen burgerparticipatie bij het bieden van duurzame oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen, met focus op hernieuwbare energie. ECO2050 wenst de betrokkenheid te verhogen en te verbreden bij de transitie naar meer duurzame energieopwekking. We streven er met andere woorden naar om de toekomst van duurzame energieproductie meer

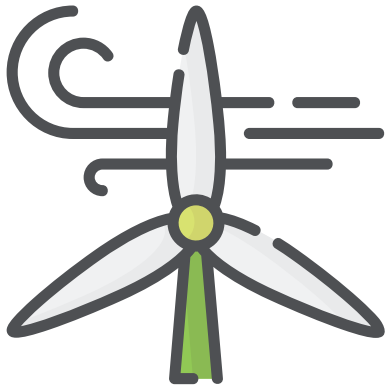
in handen te leggen van de consument. Het is immers een markt met een enorm groeipotentieel. De toekomstige concessies op zee zorgen voor nieuwe mogelijkheden, maar ook op land is er ruimte om meer wind- en zonne-energie te produceren. En hoewel duurzame installaties de laatste tien jaar een enorme technologische vooruitgang boekten, is er in deze sectoren nog steeds een aanzienlijk groeipotentieel voorhanden. Anders gezegd: ook voor burgers zijn dit interessante domeinen om in te investeren.

Vennoten delen in meerwaarde

In eerste instantie stelt ECO2050 haar vermogen open voor het brede publiek. Door haar vermogen open te stellen voor de burger beschikt ECO2050 over de mogelijkheid om te investeren in projecten actief in de sector van de hernieuwbare energie. Wanneer de investeringen van ECO2050 een financieel rendement opleveren, zullen de vennoten van ECO2050 er ook wel bij varen. Daarnaast betrekken we de burgers eveneens in tal van activiteiten en workshops rond duurzame projecten en hernieuwbare energie.

Vooruitblik: Z-kracht bijt de spits af

Nuhma is achter de schermen al geruime tijd bezig met de uitbouw van ECO2050. In 2019 zetten we de eerste publieke stappen in onze burgercoöperatieve, en dat met de mogelijkheid om via ECO2050 te investeren in Z-kracht. Z-kracht bundelt verschillende investeerders in windenergie op zee en is de drijvende motor achter de windparken Rentel, C-Power en het toekomstige SeaMade.

Participaties van Nuhma in hernieuwbare energie

Nuhma ondersteunt via vijf kernparticipaties de transitie naar koolstofarme energieproductie. Deze participaties zijn een stille, maar krachtige motor die ons als klimaatbedrijf vooruitstuwt. We volgen de evolutie van die participaties dan ook met de grootste zorg op.

Z-kracht met de wind in de zeilen

In september leverde Otary het Rentel offshore windpark op. Met een capaciteit van 309MW produceert dit windpark hernieuwbare energie voor maar liefst 300.000 Belgische gezinnen.

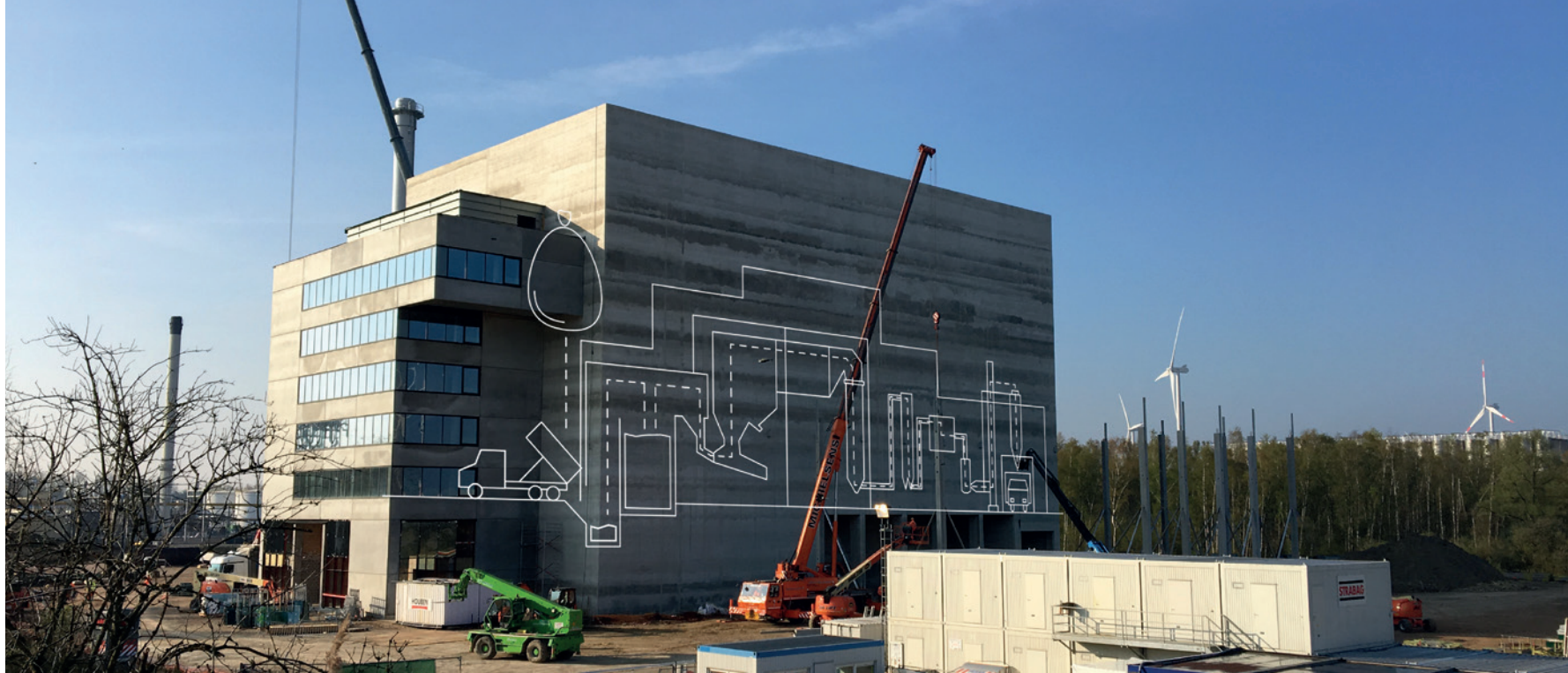
Ook na de oplevering van Rentel zat Otary niet stil. In december verzekerde Otary namelijk de financial close van het SeaMade windpark, dat de twee offshore concessies Seastar en Mermaid groepeerst. SeaMade zal in de toekomst instaan voor een kwart van de geproduceerde windenergie op zee en voorziet daarmee ruim 485.000 gezinnen van duurzame energie.

Ten slotte heeft Z-Kracht ook een participatie in het offshore windpark C-Power. C-Power was het eerste Belgische windpark op zee en werd tien jaar geleden in gebruik genomen. Het park heeft een capaciteit van 325MW.

Bionerga stoomt zich klaar voor de toekomst

In Beringen is Bionerga gestart met de bouw van een nieuwe biostoomcentrale (zie foto). Met deze investering van ruim 100 miljoen euro zorgt Bionerga ervoor dat jaarlijks 200.000 ton van het Limburgs huishoudelijk en bedrijfsafval verwerkt kan worden. Buurbedrijf Borealis zal de groene warmte die hierbij wordt opgewekt vanaf 2020 kunnen afnemen.

Daarnaast opende Bionerga het eerste biomassaplein in Houthalen. De bouw van het biomassaplein is een initiatief van Biomassaplein cvba, ondersteund door Nuhma, Bionerga, Regionaal Landschap Lage Kempen en de provincie Limburg. Dit project zorgt ervoor dat natuurlijke overschotten, zoals hout, circulair herbruikt worden.

Bouw van de biostoomcentrale van Bionerga in Beringen

Het gaat Aspiravi voor de wind

In totaal installeerden Aspiravi en haar dochtervennootschappen vorig jaar tien nieuwe windturbines, verspreid over de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen. Samen leveren deze installaties groene stroom aan zo'n 18.000 gezinnen.

Ook verzekerden Aspiravi en Unilin bvba de financiële middelen voor de bouw van een nieuwe groene energiecentrale. De bouw is gestart in het najaar van 2018 en zal een investering vergen van 100 miljoen euro. Deze centrale, gelegen in Wielsbeke, zal vanaf 2020 groene stroom leveren aan 40.000 gezinnen.

VEH verbindt netbeheerders

De Vlaamse Energieholding (VEH) heeft participaties in allerlei vennootschappen, zoals Aspiravi, Fluxys en Elia. In 2018 heeft Elia beslist om het aandeelhouderschap in Eurogrid, de holding boven de Duitse transmissienetbeheerder 50Hertz, te verhogen van 60% naar 80%. Een aanzienlijke verhoging die ervoor zorgt dat de netbeheerder van het Belgische hoogspanningsnet het voortouw neemt in Europa. Die beslissing zorgt er ook voor dat er in de toekomst een nog nauwere samenwerking kan zijn tussen Elia en het Duitse 50Hertz.

Met WEP op de golf van duurzame getijdenenergie

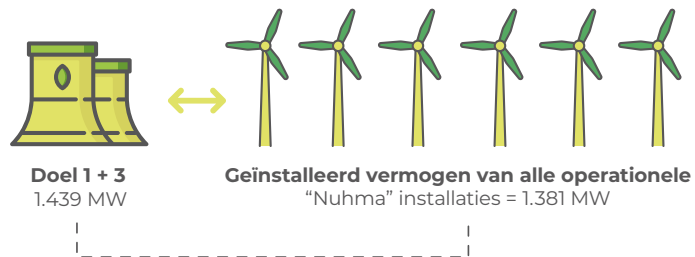
WEP, afkorting voor Wind- en Water Energieproducent, participeert in BluePower nv. Deze vennootschap doet onderzoek naar de vernieuwende technologie in getijdenenergie. Zo verdiept BluePower nv zich in het opwekken van duurzame energie door middel van getijdenwissels en golfkracht. Op deze manier is Nuhma betrokken in duurzame projecten in Schotland.

Nuhma in cijfers en grafieken

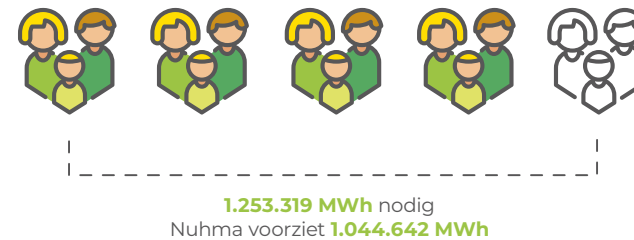
De vier groene domeinen van Nuhma

Nuhma heeft in haar zeventienjarig bestaan een heel arsenaal aan duurzame installaties en investeringen ondersteund. Op de volgende pagina's zetten we de groene cijfers van 2018 op een rijtje.

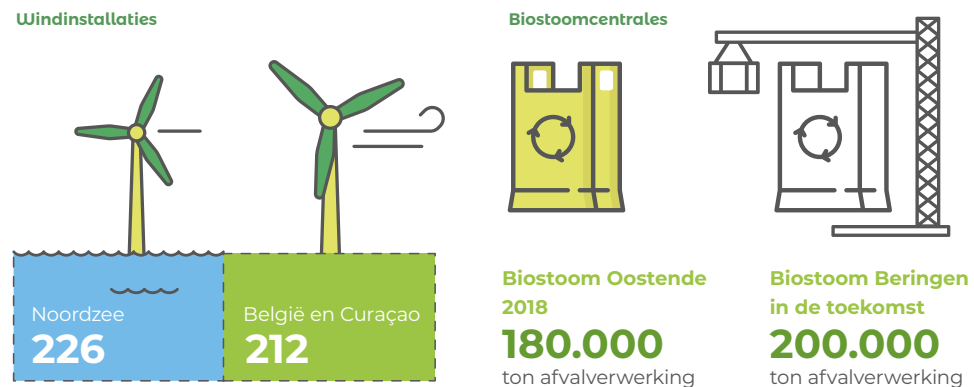
Geïnstalleerd duurzaam vermogen van Nuhma

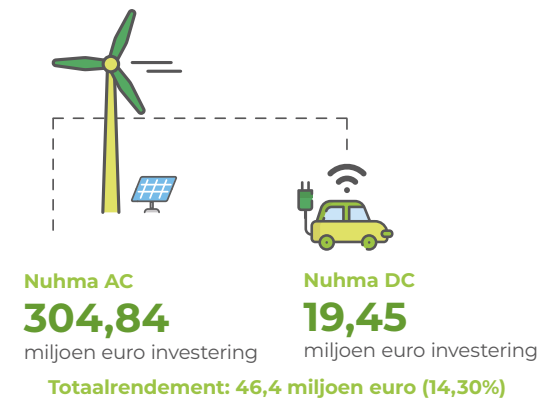
Hernieuwbare energie voor 4/5 van de Limburgse gezinnen

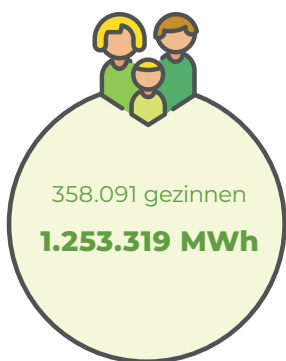
Aantal installaties in hernieuwbare energie

Kapitaal en financiering door Nuhma en rendement

Onze tocht naar een CO₂-neutraal Limburg

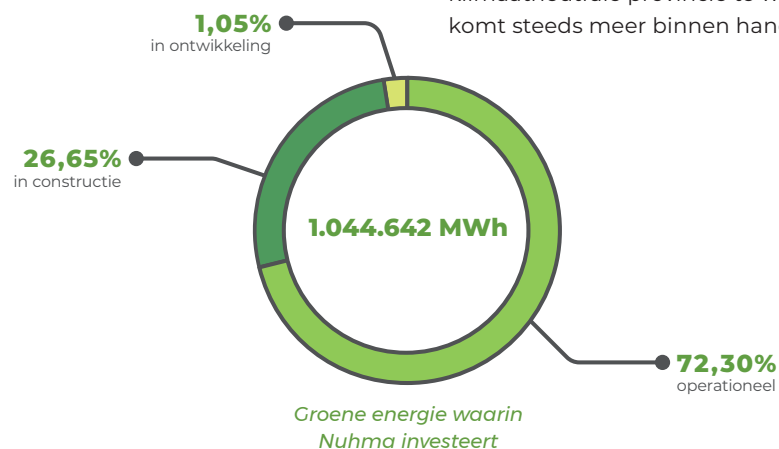

Elektriciteitsverbruik van de Limburgse gezinnen

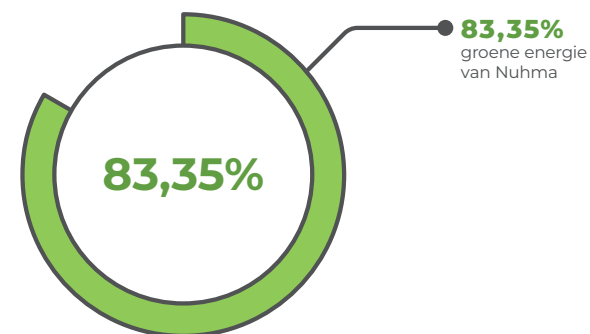
De Limburgse residentiële energiebehoefte

De 358.091 gezinnen in Limburg hadden in 2018 samen gemiddeld 1.253.319 MWh aan elektriciteit nodig. Nuhma is betrokken bij hernieuwbare energieprojecten, samen goed voor 1.044.642 MWh of 83,35% van de energiebehoefte van de Limburgse gezinnen.

In die berekening zijn ook de installaties geteld die in 2018 nog in constructie (26,65%) en in ontwikkeling (1,05%) waren. Dit is een stijging van ongeveer 6% van de installaties in constructie ten opzichte van 2017. De doelstelling van Limburg om een klimaatneutrale provincie te worden, komt steeds meer binnen handbereik.

De groene energie waar Nuhma bij betrokken is ten opzichte van de Limburgse residentiële energiebehoefte

Investerings Nuhma

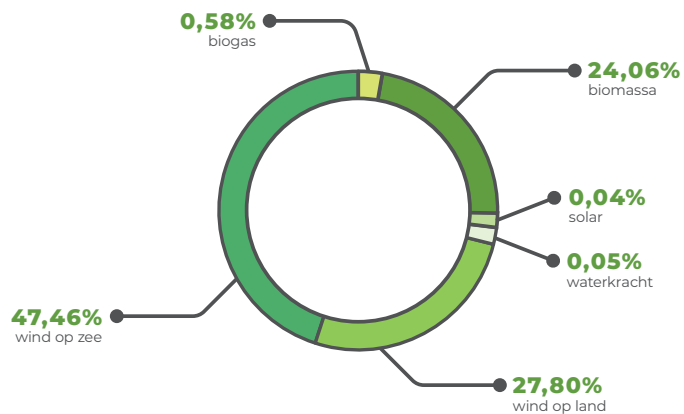
in groene energie

Bedrijf	Technologie	Aantal installaties	Geïnstalleerd vermogen (in MW)			Groene energie			Participatie Nuhma		
			Operationeel	In constructie	In ontwikkeling	% groene energie van de totale opbrengst	In MW	In MWh	In % (rechtstreeks en onrechtstreeks)	In MW groene energie	In MWh groene energie
Aspiravi*	Wind op land	197	432	9	23	100,00%	464	928.220	27,83%	129	258.301
Aspiravi	Biogas	3	2	0	0	100,00%	2	15.200	40,17%	0,8	6.106
Aspiravi	Waterkracht	2	0,2	0	0	100,00%	0,2	1.280	40,17%	0,1	514
A&S - A&U	Biomassa	2	25	20	0	100,00%	45	369.200	20,08%	9	74.153
Bionerga**	Biomassa	3	24	31	0	47,54%	26	456.680	81,38%	21	177.216
Bionerga	Solar	1	0,5	0	0	100,00%	0,5	475	90,00%	0,4	428
C-Power	Wind op zee	54	325	0	0	100,00%	325	1.126.410	10,89%	35	122.612
Nu Aspiravi Curaçao (I+II)	Wind op land	15	47	0	0	100,00%	47	141.750	22,64%	11	32.086
Northwind	Wind op zee	72	216	0	0	100,00%	216	810.000	16,07%	35	130.150
Otary (Rentel, SeaMade)	Wind op zee	100	309	487	0	100,00%	796	2.507.085	9,70%	77	243.076
			449	1.381	548	23	1.922	6.356.300		319	1.044.642

* incl. Limburg Win(d)t, Lommel Win(d)t, Vleemo, W@S

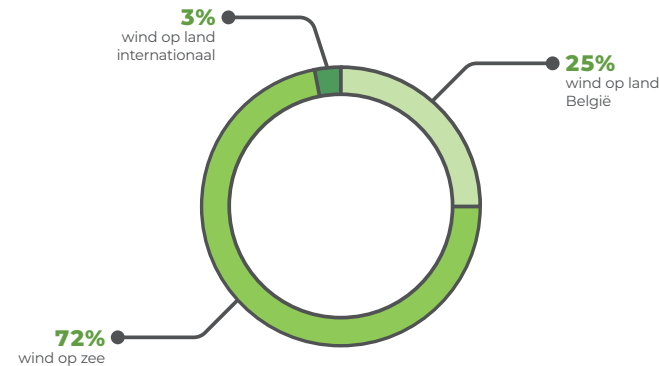
** incl. Biostoom Beringen en Biostoom Oostende

Waar komt deze groene energie vandaan?

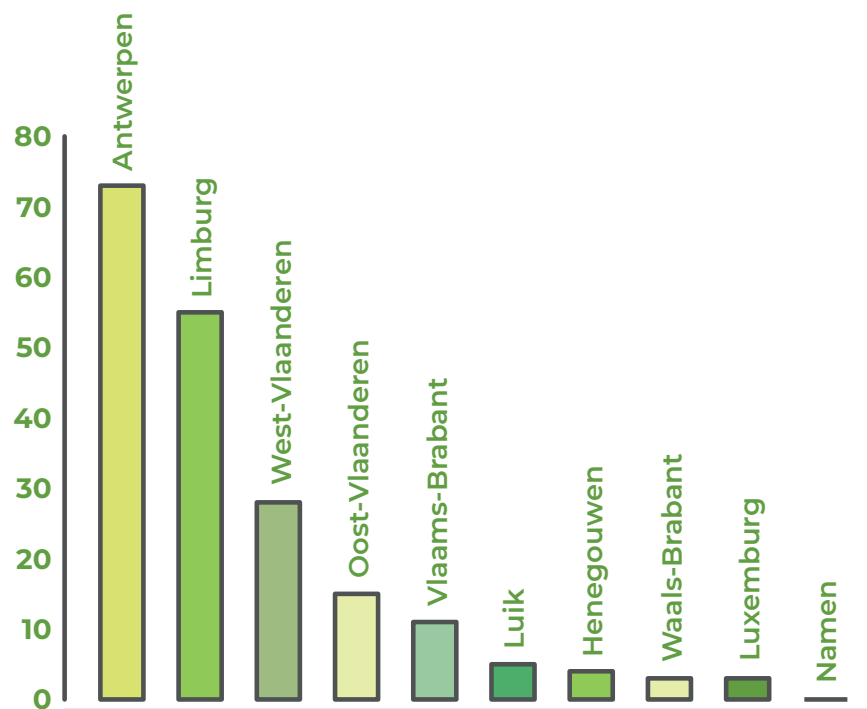
De groene energie van Nuhma naar type

Waar komt de groene energie waarin Nuhma investeert vandaan? Wind blijft net zoals in 2017 de belangrijkste bron van hernieuwbare, groene energie. Offshore en onshore windturbineparken zorgen samen voor meer dan 75% van de energie waarin Nuhma participeert. Biomassa maakt ongeveer 24% deel uit van de hernieuwbare energie.

Windenergie waarin Nuhma investeert per locatie

In totaal investeert Nuhma via diverse vennootschappen in 438 windturbines. Daarvan bevinden zich 226 windturbines op zee, met name in de windparken Northwind, C-Power en het Rentel windpark van Otary. Op land is Nuhma betrokken bij 197 windturbines in België en 15 installaties in het buitenland.

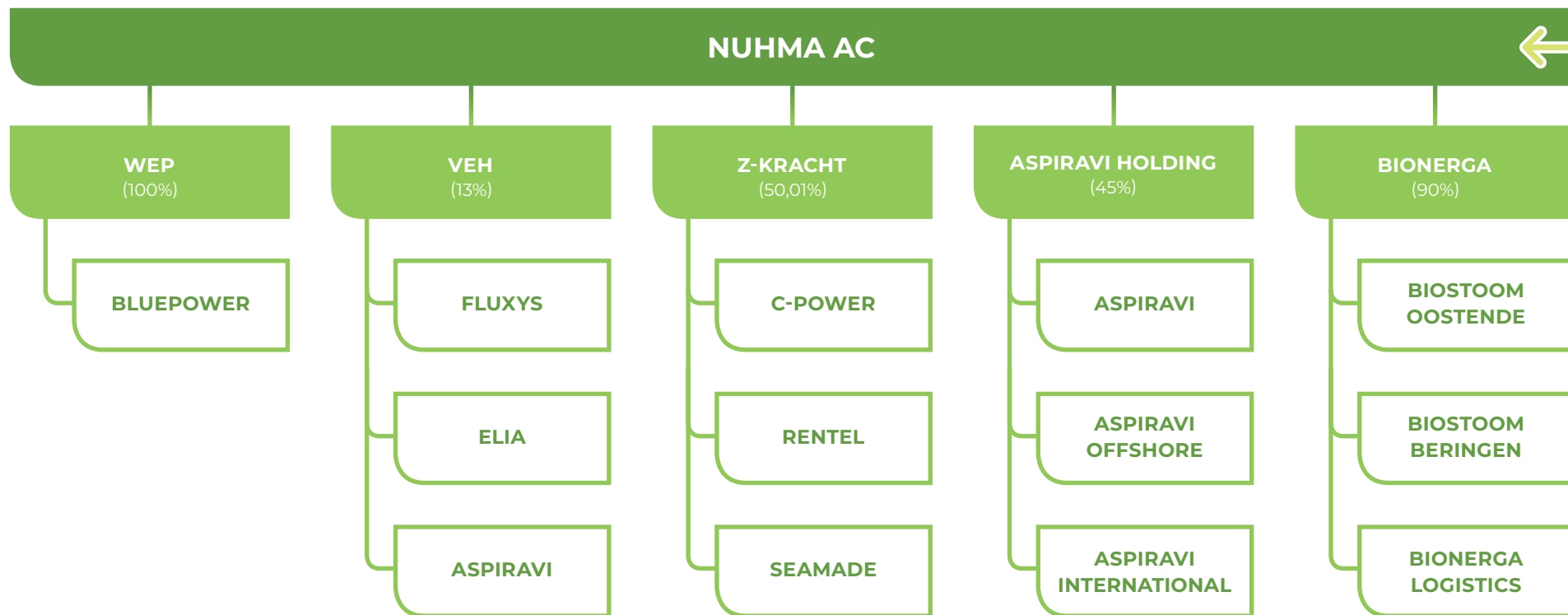
Windenergie waarin Nuhma investeert per provincie

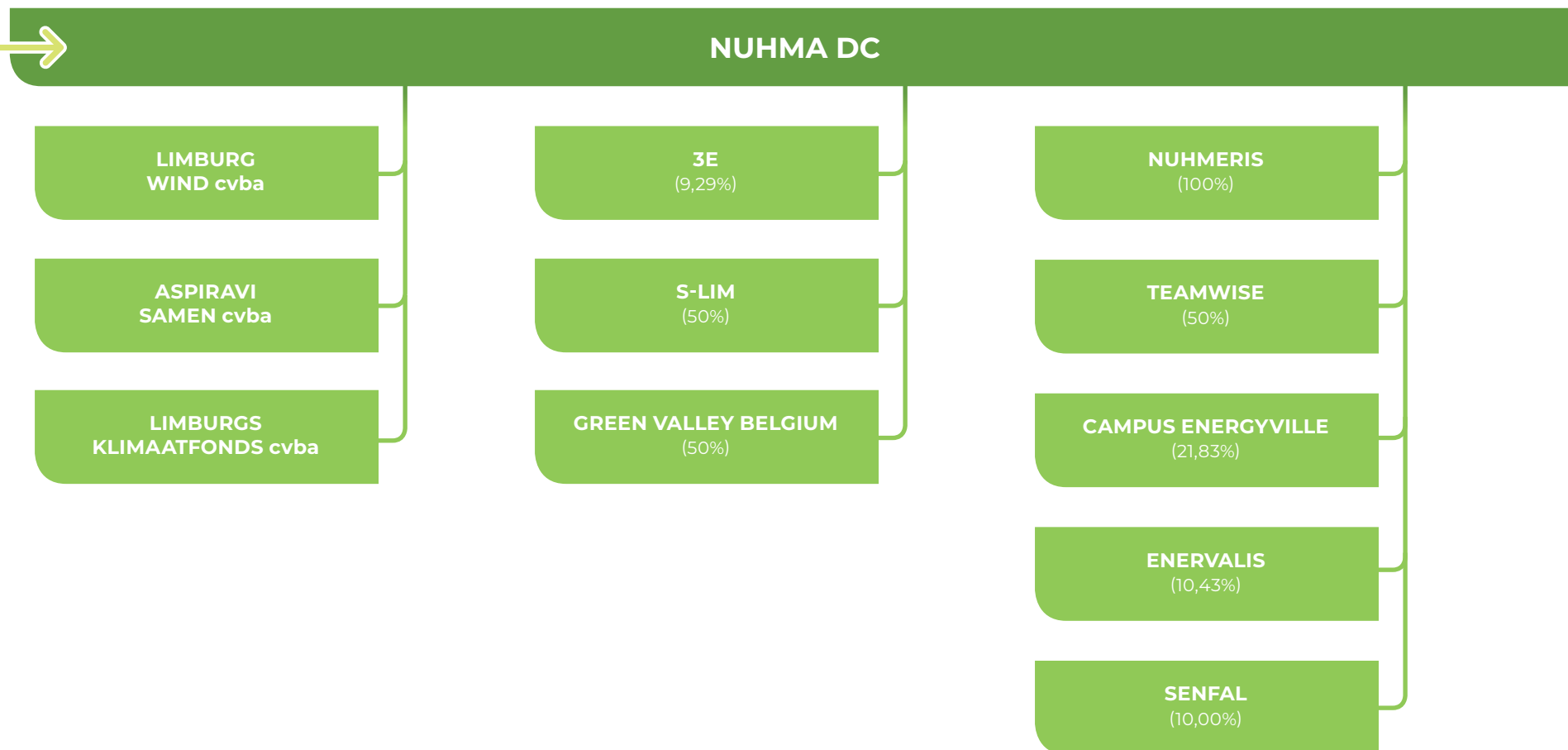
Tot nu toe ondersteunde Nuhma de constructie van maar liefst 197 windturbines op het Belgische grondgebied. Dat is een stijging van 10 installaties ten opzichte van 2017. De koploper is de provincie Antwerpen met 73 windturbines waar Nuhma bij betrokken is. Dit is te danken aan de grote investeringen in de Antwerpse haven via Vleemo en Wind aan de Stroom. Na Antwerpen volgen de provincies Limburg en West-Vlaanderen, waar respectievelijk 55 en 28 installaties groene energie produceren.

Nuhma blijft investeren in groene energie

De provincie Limburg wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Om die doelstelling te bereiken, blijft Nuhma volop investeren in groene energie. In 2018 waren de participaties van Nuhma goed voor zo'n 1.381 MW aan groene energie. Dat is ongeveer gelijk aan het geïnstalleerde vermogen van de kerncentrales Doel 1 en 3 samen.

Kernparticipaties Nuhma

Geconsolideerde balans

na winstverdeling

Activa

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Oprichtingskosten	20	42.693,68	4.581,18
Vaste activa	21/28	414.300.261,65	343.249.105,30
Immateriële vaste activa	21	8.885.143,04	9.031.756,01
Positieve consolidatieverschillen	9920	8.609.202,59	9.544.607,09
Materiële vaste activa	22/27	90.548.743,60	71.567.677,63
Terreinen en gebouwen	22	26.774.522,00	28.074.782,83
Installaties, machines en uitrusting	23	38.915.328,14	42.262.892,07
Meubilair en rollend materieel	24	1.015.487,38	1.101.866,17
Leasing en soortgelijke rechten	25		
Overige materiële vaste activa	26	27.203,05	32.703,49
Activa in aanbouw en vooruitbetaling	27	23.816.203,03	95.433,07
Financiële vaste activa	28	306.257.172,42	253.105.064,57
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	9921	195.525.115,73	202.266.892,53
• Deelnemingen	99211	168.936.241,48	170.525.294,91
• Vorderingen	99212	26.588.874,25	31.741.597,62
Andere ondernemingen	284/8	110.732.056,69	50.838.172,04
• Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen	284	77.884.790,21	28.424.838,56
• Vorderingen	285/8	32.847.266,48	22.413.333,48

Vlottende activa

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Vlottende activa	29/58	134.399.419,47	140.936.341,94
Vorderingen op meer dan één jaar	29		1.520.051,23
Handelsvorderingen	290		
Overige vorderingen	291		1.520.051,23
Actieve belastingslatenties	292		
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	7.930.603,54	7.583.315,18
Vorraden	30/36	7.724.945,91	7.440.997,48
· Grond- en hulpstoffen	30/31	2.464.086,29	2.180.137,86
· Goederen in bewerking	32		
· Gereed product	33		
· Handelsgoederen	34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	5.260.859,62	5.260.859,62
· Vooruitbetalingen	36		
Bestellingen in uitvoering	37	205.657,63	142.317,70
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	18.955.090,60	19.197.048,79
Handelsvorderingen	40	14.519.363,26	10.770.458,14
Overige vorderingen	41	4.435.727,34	8.426.590,65
Geldbeleggingen	50/53	7.029.839,84	11.983.999,83
Eigen aandelen	50		
Overige beleggingen	51/53	7.029.839,84	11.983.999,83
Liquide middelen	54/58	99.850.791,93	99.809.541,10
Overlopende rekeningen	490/1	633.093,56	842.385,81
Totaal van de activa	20/58	548.742.374,80	484.190.028,42

Passiva

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Eigen vermogen	10/15	384.635.972,41	324.921.135,74
Kapitaal	10	139.453.400,00	139.453.400,00
Geplaatst kapitaal	100	139.453.400,00	139.453.400,00
Niet-opgevraagd kapitaal	101		
Uitgiftepremies	11		
Herwaarderingsmeerwaarden	12	53.234.128,57	
Geconsolideerde reserves	9910	186.401.750,05	184.017.817,72
Negatieve consolidatieverschillen	9911		
Omrekeningsverschillen	9912		
Kapitaalsubsidies	15	5.546.693,79	1.449.918,02
Belangen van derden			
Belangen van derden	9913	82.443.958,39	69.710.563,59
Voorzieningen, uitgestelde belastingen en belastingslatenties	16	10.681.983,24	11.611.648,72
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	1.449.067,82	1.673.851,76
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	36.918,94	50.193,94
Fiscale lasten	161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	853.832,86	942.010,00
Milieuverplichtingen	163		
Overige risico's en kosten	164/5	558.316,02	681.647,82
Uitgestelde belastingen en belastingslatenties	168	9.232.915,42	9.937.796,96
Schulden	17/49	70.980.460,76	77.946.680,37
Schulden op meer dan één jaar	17	41.103.374,55	51.096.022,09
Financiële schulden	170/4	41.103.374,55	51.096.022,09
· Achtergestelde leningen	170	32.416.169,00	33.150.000,00

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
· Niet-achtergestelde obligatieleningen	171		
· Leasingschulden en soortgelijke schulden	172		
· Kredietinstellingen	173	1.045.419,96	10.949.204,18
· Overige leningen	174	7.641.785,59	6.996.817,91
Handelsschulden	175		
· Leveranciers	1750		
· Te betalen wissels	1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176		
Overige schulden	178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	28.954.170,02	26.290.106,18
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	9.901.821,48	9.371.954,37
Financiële schulden	43	91.884,16	90.654,12
· Kredietinstellingen	430/8		
· Overige leningen	439	91.884,16	90.654,12
Handelsschulden	44	8.980.195,70	7.007.276,62
· Leveranciers	440/4	8.980.195,70	7.007.276,62
· Te betalen wissels	441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46		
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	1.565.084,52	1.676.036,84
· Belastingen	450/3	435.472,80	229.969,03
· Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	1.129.611,72	1.446.067,81
Overige schulden	47/48	8.415.184,16	8.144.184,23
Overlopende rekeningen	492/3	922.916,19	560.552,10
Totaal van de passiva	10/49	548.742.374,80	484.190.028,42

Geconsolideerde resultatenrekening

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	46.738.379,38	45.336.147,77
Omzet	70	45.838.263,00	43.542.963,04
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)	71	63.339,93	29.709,82
Geproduceerde vaste activa	72	117.876,27	86.119,11
Andere bedrijfsopbrengsten	74	714.204,06	1.635.257,24
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A	4.696,12	42.098,56
Bedrijfskosten	60/66A	39.878.480,98	36.352.217,29
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	4.151.551,62	4.212.907,48
· Aankopen	600/8	4.434.539,90	4.329.202,72
· Voorraad: afname (toename) (+)/(-)	609	-282.988,28	-116.295,24
Diensten en diverse goederen	61	17.332.231,86	14.046.714,93
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	62	8.363.435,48	7.844.709,62
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	6.762.754,49	6.556.147,80
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	631/4	-960,15	
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	635/8	-224.783,94	419.780,75
Andere bedrijfskosten	640/8	821.896,31	1.819.067,10
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	649		
Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	9960	1.470.543,00	1.363.515,30
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	1.201.812,31	89.374,31
Bedrijfswinst (Verlies) (+)/(-)	9901	6.859.898,40	8.983.930,48
Financiële opbrengsten	75/76B	9.114.207,56	9.916.606,61
Recurrente financiële opbrengsten	75	8.706.511,44	9.916.606,61

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
· Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	5.963.801,84	8.222.582,21
· Opbrengsten uit vlottende activa	751	2.641.465,13	1.694.024,40
· Andere financiële opbrengsten	752/9	101.244,47	
Niet-recurrente financiële opbrengsten	76B	407.696,12	
Financiële kosten	65/66B	8.486.543,31	3.077.801,66
Recurrente financiële kosten	65	2.954.883,33	3.062.519,09
· Kosten van schulden	650	2.552.576,90	3.044.176,21
· Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	9961		
· Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming) (+)/(-)	651	231.575,00	
· Andere financiële kosten	652/9	170.731,43	18.342,88
Niet-recurrente financiële kosten	66B	5.531.659,98	15.282,57
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)	9903	7.487.562,65	15.822.735,43
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties	780	-953.340,66	301.349,52
Overboeking naar de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties	680		
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	67/77	2.922.502,58	3.422.130,55
Belastingen	670/3	2.922.510,86	3.422.290,29
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	77	8,28	159,74
Winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)	9904	3.611.719,41	12.701.954,40
Aandeel in de winst (het verlies) van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast (+)/(-)	9975	10.800.529,86	5.192.560,82
Winstresultaten	99751	10.872.016,40	5.753.791,79
Verliesresultaten	99651	71.486,54	561.230,97
Geconsolideerde winst (verlies)	9976	14.412.249,27	17.894.515,22
Aandeel van derden	99761	4.009.676,80	4.270.188,91
Aandeel van de groep	99762	10.402.572,47	13.624.326,31

Nuhma werkt namens de Limburgse gemeenten aan duurzaamheid, energie en innovatie via gerichte participaties. Leidraad is de maatschappelijke meerwaarde voor de gemeenschap in het algemeen en Limburg in het bijzonder. Daarnaast ontvangen de 41 Limburgse gemeenten en Laakdal ieder jaar een dividend. Zij vormen eveneens de algemene vergadering van Nuhma. Een raad van bestuur staat in voor het beheer van de participatieportefeuille.

Door haar investeringen en participaties in andere ondernemingen wil Nuhma mee de doelstelling helpen realiseren om Limburg CO₂-neutraal te maken.